

inskriften äro också dess **s**-runor: 46, 54, 57, 80 (de tre sista äro omvända). Övre och nedre stapeln stå icke vinkelrätt mot slinglinjen, såsom hst i andra runor, utan snett. Allra mest gäller detta om 80 **s**. (Jfr Sö 217, 226, 254.) — Lundberg: 2 **e**, 19 **n**. — Brate: 2 **n**, 19 **n**.

Ristningen är enligt Brate av Amunde.

Om namnet *Kætilbiorn* se Sö 226. *Farmaðr* är icke känt från någon annan runinskrift, men väl genom några medeltida belägg (från Södermanland, Östergötland och Västmanland). Det har haft ungefär samma innebörd som *Farþegn*, belagt i en östgötsk och två norrländska inskrifter (L 1071, 1072); under medeltiden ett speciellt norrländskt namn. Se vidare Sö 270. Om *Igulbiorn* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 106.

230. Torp, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 115.

Litteratur: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria 7 (1889), s. 6; A. W. Lundberg, Skrivelse till VHA Akad 9/10 1897 (ATA 381/97).

Avbildningar: A. W. Lundberg, teckning (ATA); Brate (ATA).

Stenen blev funnen år 1888 i Torps »södra dya» tillsammans med Sö 229 (se ovan). Den står nu rest i trädgården till Sundsta handelsbod, N om kyrkan.

Höjd 1,38 m., största bredd 1,77 m.

Inskriften består av en blandning av runor och runliknande tecken. Den ger icke någon språklig mening. Säkerligen har ristningen tillkommit i rent dekorativt syfte. Den efterbildar, om också på ett klumpigt sätt, ristningar sådana som Sö 215, 217, 229 m. fl. Märk särskilt likheterna i rundjurets huvud på Sö 226 och 230: den morrhårförsedda nosen, de båda förbindande strecken mellan ögonen, det lilla korset nedanför ögonen. Korset har fått en egendomlig plats, i öglan mellan slingans båda ändar. Detta, jämte andra detaljer, inger en misstanke, att ristningen möjligen icke härrör från runstenstid, utan är en imitation från senare tid.

231. Trollsta, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 115, 116.

Litteratur: I. Schnell, Rapport över fornminnesinventering i Sorunda 1927 (ATA, Diar. ²⁷⁴²/₁₉₂₇).

Avbildningar: Schnell foto (ATA).

Ristningen befinner sig på norra sidan av ett större flyttblock omedelbart Ö om vägen, mellan Trollsta mellangård och Trollsta södergård. I Trollsta har funnits en tradition om att runor skulle finnas på blocket, ehuru ingen nu levande visste sig själv ha sett dem. Då amanuensen Schnell år 1927 på grundval av denna tradition undersökte stenen, blev ristningen upptäckt.

Stenblocket, som är av grovkornig gnejs, är drygt 2 m. högt över marken. Avståndet från marken till ristningens nederkant är 1,09 m. Själva ristningens höjd är 1,23 m., bredd 0,96 m. Ytan är ojämn och starkt vittrad. Stora delar av ristningen äro därför förstörda; även det som ännu är kvar av slinga och runor synes svagt. På flera ställen av ytan finnas lösa flagor, som när som helst kunna falla av.

Runslingans början och slut äro helt borta. Däremot är korset mitt på ristningsytan tämligen väl bevarat.

Inskrift:

...u × - - - - × - ftir - - piuka - - - - ur sin · k - an ...

»... [ristade stenen] efter ... , sin [gode fader] ...»

232. Trollsta, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 116. Pl. 2: B 677.

Litteratur: B 677, L 842. Ransakningarna 1667—84; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 18 not; G. Upmark, Några minnen från en färd i Sorunda (Läsning för folket, årg. 35, 1869), s. 273, Sotholms härad 4, s. 29; S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius (Peringskiöld, Monumenta Sudermanniae och B 677); Upmark a. a.; Brate (ATA).

Var de tre runstenarna i Trollsta (Sö 232—234) ursprungligen haft sin plats, kan ej närmare angivas. I *Ransakningarna* finnas följande uppgifter: (Thorinus, o. 1665) »Vthi Trolsta gärde finnes 3 runstenar och 3 jättegraffwar» och (Dryselius, 1685) »I Trollstadz engh 3 runstenar, men runerne något uthplanade aff rägnväder». I Peringskiölds *Monumenta Sudermanniae* (och i *Bautil*) uppges platsen vara för Sö 232 och Sö 233 »Trollesta gärdes backe» och för Sö 234 »Trollesta gärde».

I senare tid ha alla tre stenarna blivit flyttade och tagna i bruk på olika sätt. Enligt Dybeck voro Sö 232 och Sö 233 »krossade och använda till grundvalar» och Sö 232 »lagd till tröskel och nära nog utplånad». Sö 234 har visserligen senare kommit till rätta, men Sö 233 är fortfarande försvunnen.

Upmark fann stenen Sö 232 »i Trollsta by såsom trappsten i bonden K. O. Olssons boningshus, till en del täckt af förstugugolfvet». Där låg den ännu vid Boijes besök 1885 och vid Brates 1900. Sedermera har den blivit framtagen och är nu rest på gårdsplanen i Trollsta mellangård, på den plats, där den numera rivna byggnad har stått, i vilken den legat som trappsten.

Stenens höjd över nuvarande markytan 1,14 m. Ristningens höjd 1,03 m., bredd 0,84 m. Ytan är svårt skadad genom slitning och tramp, så att ristningen till stor del endast svagt framträder. Upptill på v. sidan är ett stort stycke av stenen avslaget. Bäst bevarad är nedre delen, som legat dold under tröskeln.

Inskrift (det inom [] supplerat efter Bautil):

+ frau : stain : auk : ikul [: raistu stin] : at : þ[urbio]rn : fapur · sih au[k · þorir · at broður sin]

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

Frøystæinn ok Igull ræistu stæin at Þorbiörn, faður sinn, ok Þorir at broður sinn.

»Frösten och Igul reste stenen efter Torbjörn, sin fader, och Tore efter sin broder.»

Till läsningen: Icke stungna äro 4 u, 14 k, 43 i. 44 synes säkert vara h, ej n. — B 677: 44 n. 49 och 57 o ha bst endast på h. sidan av hst, i motsats till 34 o, där bst skära hst. — Upmark uppger såsom ännu synliga runor: 17 r, 19 i, 21—22 tu, 25—26 in, 30—34 urbio, 47—50 k · þor och 55—56 br. — Också Brate har kunnat urskilja mera än som nu är synligt: 17 r och 24—26 tin mycket svagt, av 29—34 þurbio synes en skugga; svaga spår även av 47—49 k · þo och 55—57 bro.

Frøystæinn se ovan Sö 215. Mansnamnet *Igull* förekommer även på Sö 350 och 379 och är i Uppland icke ovanligt under vikingatiden. Följande belägg finnas i inskrifterna: L 309 Lövsta, Funbo sn, L 317 Spånga, Bro sn, L 472 Angarns kyrka, L 504 Söderby, Orkesta sn, L 530 Åsby, Vidbo sn, L 549 Harg, Odensala sn, L 647 Karby, Täby sn, L 688 Folsberga, Vallby sn, L 713